

ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНИМ ПРОЕКТОМ

¹Вінницький національний технічний університет

Анотація

У роботі досліджено суть інноваційного проекту, його значення та завдання, а також розглянуто процес управління ним.

Ключові слова: проект, інновація, інноваційний розвиток, інноваційний проект, управління інноваційним проектом.

Abstract

In work explored the essence of the innovation project its meaning and tasks and also reviewed the process of managing it.

Keywords: project, innovation, innovative development, innovative project, innovation project management.

Вступ

Головна умова конкурентоспроможності фірми – інноваційність, тобто здатність створювати нові продукти й освоювати нові технології. Тому впровадження інноваційних проектів посідає важливе місце в економічному процвітанні будь-якого підприємства, а отже і країни в цілому та відіграє ключову роль в соціальному та економічному прогресі всього суспільства.

Проблема управління інноваційними проектами, з якою стикаються всі підприємства, вельми серйозна і потребує подальшого дослідження у зв'язку з тим, що інноваційні технології постійно розвиваються і вдосконалюються.

Проблематика управління інноваційними проектами активно досліджується у наукових працях як вітчизняних так і зарубіжних учених, зокрема Л. Антонюка, І. Буднікевича, В. Герасимчука, Ф. Ярошенка, О. Казанцев, Н. Бушуєвої, Т. Безверхнюк, І. Продіуса та ін.

Результати дослідження

Поняття «інноваційний проект» вживається в кількох аспектах: як справа, діяльність, захід, що припускає здійснення комплексу яких-небудь дій, що забезпечують досягнення певних цілей; як система організаційно-правових і розрахунково-фінансових документів, необхідних для здійснення яких-небудь дій; як процес здійснення інноваційної діяльності. Ці три аспекти підкреслюють значення інноваційного проекту як форми організації і цільового управління інноваційною діяльністю [1].

У законі України «Про інноваційну діяльність» визначено, що інноваційний проект — комплект документів, що визначає процедуру і комплекс усіх необхідних заходів (зокрема інвестиційних) щодо створення і реалізації інноваційного продукту і (або) інноваційної продукції [2].

Для повноти розуміння того, чим все-таки є проект, крім визначення слід розглянути його ключові характеристики. По-перше, проект спрямований на досягнення конкретних цілей. По-друге, проект містить у собі скоординоване виконання взаємозалежних дій. По-третє, проект має обмежену тривалість у часі, з чітко визначеним початком і кінцем. По-четверте, проект деякою мірою неповторний і унікальний [3].

Основними завданнями інноваційного проекту на рівні організації є: визначення основних цілей, виду інновації (реконструкція, впровадження нових технологій і т. ін.) і доказ відповідності проекту загальним цілям фірми; виклад конкретних результатів реалізації проекту; вибір інноваційної стратегії фірми з досягнення поставлених цілей реалізації проекту; визначення конкретних заходів для реалізації в межах прийнятої інноваційної стратегії; визначення можливих форм участі інвесторів у здійсненні інноваційного проекту; визначення нового вигляду товарів і послуг, які пропонуватимуться фірмою в результаті розробки і реалізації проекту; визначення джерел фінансування; розрахунок рівня прибутковості; визначення зразкового терміну окупності; розрахунок зразкового життєвого циклу інноваційного проекту; визначення перспективи подальшого розвитку

фірми на основі даного проекту [4, с. 151–152].

Управління проектами підпорядковується чіткій послідовності, яка пов'язує між собою різні галузі знань і процеси управління проектами.

Процеси управління проектами можуть бути розбиті на шість основних груп:

1) процеси ініціації – від формулювання ідеї до ухвалення рішення про початок виконання проекту;

2) процеси планування – визначення цілей і критеріїв успіху проекту та розробка робочих схем їх досягнення;

3) процеси виконання – координація людей та інших ресурсів для виконання плану;

4) процеси аналізу – визначення відповідності плану і виконання проекту поставленим цілям і критеріям, та прийняття рішень про коригуючі впливи;

5) процеси управління – визначення коригувальних впливів, їхнє узгодження, затвердження та застосування;

6) процеси завершення – формалізація виконання проекту і підведення його до впорядкованого фіналу [3].

Управління інноваційними проектами є складовою частиною інноваційної діяльності і вирішує питання планування і реалізації інноваційних проектів, розрахованих на значний якісний стрибок у виробництві, підприємстві, соціальній сфері [5]. У широкому розумінні стратегічне управління пов'язане з процесом передбачення глобальних змін в економічній ситуації, пошуком і реалізацією великомасштабних рішень, які забезпечують його виживання і стійкий розвиток за рахунок виявлення майбутніх чинників успіху.

Аналіз управління інноваційними проектами на вітчизняних підприємствах дав змогу виділити такі його загальні проблеми: нерозуміння важливості поліпшення комунікацій між персоналом; бюрократизація; слабкий контроль над взаєминами з партнерами; неготовність до мінливих умов ринку; неготовність до впровадження інновацій в управлінні як із боку керуючої, так і з боку керованої сторони; роз'єднаність зовнішніх і внутрішніх ланок управління; недосконалість економічної та матеріально-технічної бази підприємства [6, с. 161].

Висновки

Отже, управління інноваційним проектом – це мистецтво керівництва налагоджувати чітку координацію трудових, матеріальних і фінансових ресурсів упродовж життєвого циклу інноваційного проекту шляхом застосування системи сучасних методів та техніки управління для досягнення визначених у проекті результатів за складом та обсягом робіт, вартості, часу, якості проекту.

Щоб втілити проект в життя, необхідно знайти оптимальне сполучення між цілями, термінами, витратами, якістю та іншими складовими проекту, в чому і полягає філософія управління проектами.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Продіус О. І. Проблеми та перспективи впровадження інноваційних проектів на вітчизняних підприємствах / О. І. Продіус // Науковий вісник Херсонського державного університету. – 2016. – Випуск 19 (Частина 2). – С. 91-95.
2. Закон України «Про інноваційну діяльність» [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/40-15>
3. Пойда-Носик Н. Н. Управління інноваційними проектами: навч. посібник / Уклад.: Н. Н. Пойда-Носик, І. І. Черленяк. Ужгород: Вид-во УжНУ «Говерла», 2017. – 360 с.
4. Инновационный менеджмент : справ. пособ. / под. ред. П. Н. Завлина, А. К. Казанцева, Л. Э. Миндели. – СПб. : Наука, 1997. – С. 560.
5. Марченко К. Є. Управління розробкою інноваційних проектів / К. Є. Марченко // Управління розвитком. – 2013. – № 12. – С. 131-132. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Uproz_2013_12_59
6. Фролова В. Ю. Сучасна концепція використання інноваційних методів управління проектами / В. Ю. Фролова, О. В. Поздняков // Вісник ОНУ імені І. І. Мечникова. – 2013. – Т. 18. – Вип. 4/3. – С. 161–164.
7. Зянько В. В. Інноваційна діяльність підприємств та її фінансове забезпечення в умовах транзитивних змін економіки України. Монографія / В. В. Зянько, І. Ю. Спіфанова, В. В. Зянько. – Вінниця : ВНТУ, 2015. – 172 с.

Зваричук Світлана Анатоліївна – студентка магістратури групи МПОУ-19м, кафедра фінансів та інноваційного менеджменту, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця, e-mail: svzv1702@gmail.com

Науковий керівник: **Віталій Володимирович Зянько** – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри фінансів та інноваційного менеджменту, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця,

e-mail: fk.zank@gmail.com

Svitlana A. Zvaryshchuk – master's student of the Department of Finance and innovative management, Vinnytsia National Technical University. Vinnitsa. E-mail: svzv1702@gmail.com

Supervisor: **Zianko Vitalii V.** – doctor of economics, Professor, Head of the Department of Finance and innovative management, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail: fk.zank@gmail.com